

TEMESVÁR 30
Emlékhét a temesvári forradalom kitörésének 30. évfordulóján
2019. december 12–16.
PROGRAMTERVEZET

Csütörtök, 2019. december 12.

16.00–17:30

Az Emlékhét rendezvényeinek ünnepélyes megnyitója – Toró T. Tibor főszervező

Temesvár 1989: Istennél a szabadítás – egyházi szimpózium

Előadók:

Tókécs László egykori temesvári református lelkipásztor, az EMNT elnöke

Hermán János lelkipásztor, teológiai professzor

Juhász Tamás emeritus professzor, Kolozsvári Protestáns Teológiai Intézet

Békefy Lajos lelkipásztor, szociáletikus, közíró

Moderál: **Nemes Csaba** lelkipásztor, miniszteri főtanácsos

Helyszín: temesvár-belvárosi református templom (Timotei Cipariu u. 1. szám.)

17.40–18.00

Itt állok, másként nem tehetek! – Péterfy Lajos és Gáll Annamária előadása

Helyszín: temesvár-belvárosi református templom (Timotei Cipariu u. 1. szám.)

18.00–20.00

Ledönteni a hallgatás falát! A temesvári gyülekezet ellenállása – élő történelem

Moderál: **Tolnay István, Balaton Zoltán**

Helyszín: temesvár-belvárosi református templom (Timotei Cipariu u. 1. szám.)

20.00

Újvárossy Ernő emléktáblájának felavatása, Ungor Csaba szobrász jelenlétében

Helyszín: temesvár-belvárosi református templom (Timotei Cipariu u. 1. szám.)

20.30

Nyitófogadás, szeretetvendégség

Helyszín: temesvár-belvárosi református templom (Timotei Cipariu u. 1. szám.)

Péntek, 2019. december 13.

„Az út a szabadság felé” – nemzetközi tudományos konferencia

Szervezők: Európai Emlékezet és Lelkiismeret Platform (PEMC), Temesvári Emlékbizottság (TEB), Bálványos Intézet (BI)

Helyszín: a Temesvári Műszaki Egyetem Könyvtárának K1-es amfiteátruma (Vasile Pârvan sgt. 2B)

9.00–10.00 Köszöntők:

Tőkés László egykori temesvári református lelkipásztor, az EMNT elnöke

Lukasz Kamiński elnök, Európai Lelkiismeret és Emlékezet Platform

Nicolae Robu, Temesvár polgármestere

Florian Mihalcea, a Temesvár Társaság elnöke

10.00–10.30 **Könyvbemutató: *Soha nem felejtünk!*** Olvasókönyv a fiataloknak a totalitarizmusokról

Bemutatók:

Lukasz Kamiński elnök, PEMC, Lengyelország

Prohászka-Rád Boróka, a könyv fordítója, egyetemi oktató, Csíkszereda

Szilágyi Zsolt, a PEMC vezetőségi tagja

10.30–12.00 1. panel: **Ellenállás a kommunizmusban**

Levezető elnök: **Szilágyi Zsolt**, a PEMC vezetőségi tagja, Nagyvárad

Előadást tartanak:

M. Kiss Sándor történész, főigazgató-helyettes, Rendszerváltás Történetét Kutató Intézet és Archivum, Magyarország

Greta Paskočiumaitė történész, Népirtás és Ellenállás Kutatási Központ, Litvánia

Filip Musiał igazgató, IPN Krakkói Irodája, Lengyelország

12.00–12.30 Kávészünet

12.30–14.00 2. panel: **A kommunista rendszer válsága**

Levezető elnök: **Anna Piekarska** igazgatóhelyettes, Lengyel Nemzeti Múzeum, Lengyelország

Előadást tartanak:

Pavel Žaček országgyűlési képviselő, Csehország

Brîndușa Armanca író, szerkesztő, Temesvár Társaság

Csóti György, az MDF alapító tagja, volt országgyűlési képviselő, a Kisebbségi Jogvédő Intézet elnöke, Magyarország

Deutsch Tamás, a Fidesz alapító tagja, európai parlamenti képviselő, Magyarország

14.00–15.00 Ebédészünet

15.00–16.00 3. panel: **Ellenzék a kommunizmusban**

Levezető elnök: **Daniel Vighi** író, egyetemi oktató, Nyugati Tudományegyetem, Temesvár

Előadást tartanak:

Máthé Áron történész, igazgatóhelyettes, Nemzeti Emlékezet Bizottság, Magyarország

Petr Blažek, Diktatórikus Rendszerek Kutatóintézete és Dokumentációs Központja, Prága, Csehország

Marius Oprea, történész, politológus, Bukarest

16.00–18.00 4. panel: **A kisebbségek és az egyházak elnyomása**
Levezető elnök: **Florian Mihalcea** újságíró, a Temesvár Társaság elnöke
Előadást tartanak:

Földvárné Kiss Réka igazgató, Nemzeti Emlékezet Bizottsága, Magyarország

Gabriel Andreescu egyetemi oktató, emberjogi aktivista, Bukarest

Molnár János egyháztörténész, Magyarország

Yordan Baev történész, a Szófiai Egyetem oktatója, Bulgária

Yana Hrynko történész, Holodomor-genocídium Múzeum, Ukrajna

Jaroslav Daniška újságíró, a Nemzeti Emlékezet Egyesület tagja, Szlovákia

19.00 **Temetetlenek – dokumentarista alapú kísérleti-performatív színházi előadás** – az EMNT és a kolozsvári Váróterem Projekt produkciója, írta és rendezte Lovassy Cseh Tamás
Helyszín: a Temesvári Csiky Gergely Állami Magyar Színház nagyterme (Alba Iulia u. 2)

Szombat, 2019. december 14.

„Az út a szabadság felé” – nemzetközi tudományos konferencia

második nap

Helyszín: a Temesvári Műszaki Egyetem Könyvtárának K1-es amfiteátruma (Vasile Pârvan sgt. 2B)

9.00–10.20 5. panel: **A média szerepe a rendszerváltásban**
Levezető elnök: **Peter Rendek** igazgató, Európai Emlékezet és Lelkiismeret Platform
Előadást tartanak:

Balogh László médiaszakember, a Közzszolgálati Alapítvány elnöke, Magyarország

David Campanale újságíró, Nagy-Britannia

Gazda Árpád újságíró, MTI-szerkesztő, Kolozsvár

Alexandra Răzvan Mihalcea ügyvéd, Temesvár Társaság

Boros Zoltán szerkesztő, a bukaresti Magyar Adás volt főszerkesztője, Marosvásárhely

10.20–10.30 Kávészünet

10.30–11.45 6. panel: **Temesvár 89 – Nemzetközi összefüggések**

Levezető elnök: **Tőkés István**, Magyarország

Előadást tartanak:

Michel Clair újságíró, Kanada

Rejan Roy újságíró, Kanada

Szóczi Árpád újságíró, filmrendező, Németország

Kincses Előd ügyvéd, Tőkés László egykori védője, Marosvásárhely

Filep Mária, a Páneurópai Piknik szervezője, Magyarország

11.45–13.00 7. panel: **1989 – Nemzetközi összefüggések**

Levezető elnök: **Lukasz Kaminski** elnök, PEMC, Lengyelország

Előadást tartanak:

Paweł Kowal országgyűlési képviselő, a Lengyel Tudományos Akadémia Politikatudományi Intézetének oktatója, Lengyelország

Szőcs Géza, költő, miniszterelnöki főtanácsadó, Magyarország

Paweł Ukielski politológus, a Lengyel Tudományos Akadémia Politikatudományi Intézetének kutatója, Lengyelország

Mandics György író, tudománytörténész, Temesvár

13.00–14.30 Ebéd

14.30–16.00 **30 éve szabadon – Rendszerváltók Fóruma**

Meghívott előadók:

Tőkés László, a temesvári forradalom szikraembere

Lord David Alton, a Felsőház tagja, Nagy-Britannia

Janez Jansa volt miniszterelnök, Szlovénia

Németh Zsolt, a FIDESZ alapító tagja, a Magyar Országgyűlés Külügyi Bizottságának elnöke

Lukasz Kamiński elnök, PEMC, Lengyelország

Moderátor: **Szilágyi Zsolt**

Helyszín: a Temesvári Műszaki Egyetem Könyvtárának K1-es amfiteátruma (Vasile Pârvan sgt. 2B)

19.00–21.30 **Gálaest – Szabadság '89 – a Budapesti Duna Művészegyüttes előadása**

Ünnepi szónokok: **Tőkés László**, az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács elnöke, **Orbán Viktor**, Magyarország miniszterelnöke, **Nicolae Robu**, Temesvár polgármestere

Helyszín: CRAFT (Centrul Regional de Afaceri) rendezvénycsarnoka (Eroilor de la Tisa sgt. 22)

Vasárnap, 2019. december 15.

10.00 – **Istentiszteletet tart Ft. Tőkés László, Ft. Erdélyi Géza** ny. felvidéki püspök és Nt. **Fazakas Csaba** lelképásztor; koszorúzás és tisztelgés a '89-es forradalom áldozatainak emléke előtt

Helyszín: temesvár-belvárosi református templom (Timotei Cipariu u. 1. szám.)

11.30–13.00 **A Tőkés család szerepe a 89-es ellenállásban**

Moderál: **Török Sándor és Tőkés Máté**

Helyszín: a temesvár-belvárosi református templom Újvárossy Ernő gyülekezeti terme (Timotei Cipariu u. 1. szám.)

15.00–17.00 **Anyáül** – ösbemutató, Dancs Rózsa *Pokoljárás* című műve alapján készült monodráma Szabó K. István rendezésében és Újhelyi Kinga színésznő előadásában a Petőfi Irodalmi Múzeum és a debreceni Csokonai Színház közös produkciójaként

Helyszín: a Temesvári Csiki Gergely Állami Magyar Színház stúdióterme (Alba Iulia u. 2)

18.00–20.00 **Az Új Ezredév Református Központ templomának avató ünnepsége**

Igét hirdet: **Ft. Tőkés László**

Díszvendégek: **Potápi Árpád János**, a Magyar Kormány nemzetpolitikai államtitkára, **Németh Zsolt**, az Országgyűlés külügyi bizottságának elnöke

20.00–21.00 **a Muzsikás Együttes előadása**

Helyszín: Új Ezredév Református Központ (Splaiul Morarilor, 1B.)

Hétfő, 2019. december 16.

10.00–12.00

A temesvári forradalom napja a Bartók Béla Elméleti Líceumban – élő könyvtár, rendkívüli osztályfőnöki órák és egyéb emlékező rendezvények kicsiknek és nagyoknak

Helyszín: Bartók Béla Elméleti Líceum (General Ion Dragalina sgt. 11A)

13.00–15.00

Temetetlenek – dokumentarista alapú kísérleti-performatív színházi előadás – az EMNT és a kolozsvári Váróterem projekt produkciója, írta és rendezte Lovassy Cseh Tamás
Az előadást beszélgetés követi az alkotók és a Bartók Béla Elméleti Líceum diákjai között

Helyszín: a Temesvári Csiki Gergely Állami Magyar Színház nagyterme (Alba Iulia u. 2)

18.00–19.30

Ökumenikus istentisztelet a temesvár-belvárosi református templomban, erdélyi egyházi kórusok részvételével

Helyszín: temesvár-belvárosi református templom (Timotei Cipariu u. 1.)

19.30–20.30

Újrajátszott történelem – étlánc és fényfestés (3D video mapping) a temesvár-belvárosi református templom előtt, **Bordos Artworks** (Budapest) produkció

Helyszín: temesvár-belvárosi református templom (Timotei Cipariu u. 1.)

A szervezők a változtatás jogát fenntartják.

